

LBRIS

We know
books

Nicolae-Dragoș Costescu

Elena Lazăr

**Regimul juridic european
al prelucrării datelor
cu caracter personal**

Editura C.H. Beck
București 2023

Cuprins

Abrevieri	IX
Introducere. Evoluție istorică	1
§1. Noțiuni terminologice	10
1.1. Datele cu caracter personal	12
1.2. Sistem de evidență	30
1.3. Echipament operat manual.....	31
1.4. Echipament de prelucrare automată.....	32
1.5. Pseudonomizare și anonimizare.....	32
1.6. Operator	33
1.7. Persoană împuternicită de operator.....	35
1.8. Prelucrare	37
1.9. Categoriile speciale de date	38
§2. Evoluția prelucrării datelor cu caracter personal.....	40
2.1. Evoluția istorică	40
2.2. Principalii factori de evoluție.....	44
§3. Intimitatea recunoscută ca un drept fundamental.....	47
§4. Direcții de evoluție în viitor – necesitatea protejării dreptului cu privire la datele cu caracter personal	49
4.1. Spre o societate sub supraveghere?.....	50
Titlul I. Sistemul normativ european cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.....	53
Capitolul I. Aspecte generale privind sistemul normativ european cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.....	53
Secțiunea 1. Contextul apariției normelor specifice.....	53
Secțiunea a 2-a. Cadrul juridic actual	54
Secțiunea a 3-a. Necesitatea unui nou cadru juridic.....	75
Secțiunea a 4-a. Principiul proporționalității în procesul legislativ	80

Capitolul II. Relația viață privată - date cu caracter**personal 88**

Secțiunea 1. Aria de cuprindere a dreptului

la viață privată 88

§1. Viața privată a individului..... 96

§2. Viața de familie..... 101

§3. Domiciliul 102

§4. Corespondența..... 103

§5. Datele de trafic și de locație 107

Secțiunea a 2-a. Raportul dintre datele cu caracter

personal și intimitate 111

§1. Protecția datelor cu caracter personal urmărește
să asigure respectarea vieții private 111§2. Protecția datelor cu caracter personal este
un sistem autonom 113§3. Libera circulație a datelor cu caracter personal
trebuie să fie asigurată 116**Capitolul III. Aspecte filozofice și morale..... 117**

Secțiunea 1. Aspecte filozofice și morale ale

„dreptului la viață privată” 117

Secțiunea a 2-a. Intimitate și supraveghere..... 119

Capitolul IV. Aplicabilitate materială..... 123**Capitolul V. Aplicabilitate teritorială 126****Titlul II. Persoanele implicate în prelucrarea****datelor cu caracter personal..... 147****Capitolul I. Beneficiarii dreptului de a fi protejat 147**

Secțiunea 1. Dreptul la viață privată este

un drept universal 147

Secțiunea a 2-a. De la concepție până după deces 149

§1. Conceptul de viață privată înainte de naștere..... 149

§2. Minorii 152

2.1. Situații generale 152

2.2. Situații particulare..... 159

§3. Persoanele decedate 170

Secțiunea a 3-a. Viața privată a persoanelor juridice 176

Capitolul II. Operatorii de date cu caracter personal	180
Secțiunea 1. Noțiunea de operator	183
Secțiunea a 2-a. Noțiunea de persoană împuternicită de către operator	207
Secțiunea a 3-a. Noțiunea de terț.....	218
Secțiunea a 4-a. Necesitatea de a clarifica distribuția controlului	221
Titlul III. Prelucrarea datelor cu caracter personal	227
Capitolul I. Felurile prelucrării	227
Secțiunea 1. Distincția între colectare directă și colectare indirectă.....	230
Secțiunea a 2-a. Prelucrarea categoriilor de date speciale și prelucrarea de date cu caracter personal referitoare la condamnări penale și infracțiuni	231
Secțiunea a 3-a. Transferul internațional al dosarelor medicale	235
Capitolul II. Obligația de informare	238
Secțiunea 1. Momentul informării	244
Secțiunea a 2-a. Comunicarea informațiilor.....	244
Secțiunea a 3-a. Excepții de la obligația de a informa	245
Capitolul III. Transferul internațional de date	250
Capitolul IV. Principiile prelucrării datelor cu caracter personal.....	272
Secțiunea 1. Principiul legalității prelucrării.....	274
§1. Cerințele unei ingerințe justificate în temeiul CEDO	275
§2. Condițiile pentru restricții legitime în temeiul Cartei UE	278
§3. Criteriile pentru ca prelucrarea datelor să fie legală conform RGPD.....	280
Secțiunea a 2-a. Principiul specificității și limitării scopului	284
Secțiunea a 3-a. Principiul minimizării datelor.....	313
Secțiunea a 4-a. Principiul exactității datelor.....	315

Secțiunea a 5-a. Principiul păstrării datelor pentru o perioadă limitată de timp.....	316
Secțiunea a 6-a. Principiul integrității și confidențialității	318
Secțiunea a 7-a. Spre un principiu al răspunderii.....	318

Capitolul V. Drepturile persoanelor vizate.....	330
--	------------

Titlul IV. Justificarea prelucrării.....	351
---	------------

Capitolul I. Consimțământul	355
--	------------

Secțiunea 1. Consimțământul – particularități	376
§1. Rolul consimțământului	381
§2. Concepte asociate.....	383
§3. Utilizarea consimțământului ca temei juridic.....	391
§4. Consimțământul în cazul modulelor cookie.....	392
§5. Situația consimțământului în Directiva ePrivacy	402

Capitolul II. Relații contractuale	414
---	------------

Capitolul III. Obligațiile legale ale operatorului.....	417
--	------------

Capitolul IV. Interesul vital al persoanei în cauză.....	419
---	------------

Capitolul V. Interesul public și exercitarea autorității publice	420
---	------------

Capitolul VI. Interese legitime urmărite de operator sau de către un terț.....	423
---	------------

Capitolul VII. Reguli cu privire la prelucrarea legală a datelor sensibile	425
---	------------

Concluzii	441
------------------------	------------

Anexa 1.....	447
---------------------	------------

Bibliografie	451
---------------------------	------------

Introducere. Evoluție istorică

Nimeni nu presupunea, la momentul redactării Convenției Europene a Drepturilor Omului¹ (CEDO), că în domeniul de aplicare al art. 8 va intra și protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. Deși apărute pe cale jurisprudențială, la nivel național, problemele specifice nu au fost incluse în convenție. Ulterior, la nivelul Consiliului Europei, Convenția din 1981² a venit să atenționeze statele despre importanța acestui domeniu.

De la sfârșitul anilor '60 până în anii '80, o serie de țări, în special din Europa, au preluat inițiativa în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației menite să controleze utilizarea informațiilor personale de către agențiile guvernamentale și marile companii. Printre acestea se numără Austria, Danemarca, Franța, Republica Federală Germania, Luxemburg, Norvegia și Suedia. Mai mult, în trei țări europene – Spania, Portugalia și Austria – protecția datelor a fost, de asemenea, inclusă ca drept fundamental în constituțiile lor³.

Având în vedere această tendință, Consiliul Europei a decis să stabilească un cadru de principii și standarde specifice pentru a

¹ Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, Roma, amendată de Protocoalele nr. 11 și 14, însoțită de Protocolul adițional și de Protocoalele nr. 4, 6, 7, 12 și 13, 1950.

² Convenția pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, Seria Tratatelor europene nr. 108, aprobată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981. A intrat în vigoare la 1 octombrie 1985 – Convenția pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor cu caracter personal (STE nr. 108 din 28.01.1981).

³ (<https://www.dataguidance.com/notes/spain-data-protection-overview>; Portugal – Data Protection Overview | Guidance Note | DataGuidance; Home – Austrian Data Protection Authority ([data-protection-authority.gv.at](https://www.data-protection-authority.gv.at)), accesat la 28.06.2023.

preveni colectarea și prelucrarea nelegală a datelor cu caracter personal. Acest lucru a fost rezultatul îngrijorării că, în contextul tehnologiei emergente, legislația națională nu proteja în mod adecvat la acel moment, dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței, în temeiul art. 8 din CEDO. Această preocupare a dus, în 1968, la publicarea Recomandării 509 privind drepturile omului și evoluțiile științifice și tehnologice moderne¹.

În 1973 și 1974, Consiliul Europei a continuat acest demers inițial prin Rezoluțiile 73/22 și 74/29², care au stabilit principiile de protecție a datelor cu caracter personal în bazele de date automatizate din sectorul privat și, respectiv, din sectorul public, obiectivul fiind acela de a pune în mișcare dezvoltarea legislației naționale pe baza acestor rezoluții. Aceasta a fost considerată o cerință urgentă din cauza divergențelor deja existente între legislațiile statelor membre în acest domeniu. Devenea din ce în ce mai evident faptul că o protecție cuprinzătoare a datelor cu caracter personal ar necesita o consolidare suplimentară a acestor norme naționale prin intermediul unor standarde internaționale obligatorii.

Alte inițiative semnificative la începutul anilor 1980 au venit din partea Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și a Consiliului Europei, sub forma Orientărilor OCDE privind protecția vieții private și a fluxurile transfrontaliere de date cu caracter personal și a Convenției Consiliului Europei pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor cu caracter personal, la care făceam referire anterior.

Convenția pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal („Convenția 108”)³ a fost adoptată de Consiliul Europei și deschisă spre semnare statelor membre ale Consiliului Europei la 28 ianuarie 1981. Faptul că nu a fost menționată ca fiind Convenția europeană arată că aceasta este deschisă spre semnare pentru țările din afara Europei.

¹ Recomandarea 509/1968, Adunarea Parlamentară a CoE.

² (<https://rm.coe.int/16804d1c51>), accesat la 28.06.2023.

³ Convenția pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor cu caracter personal, STE nr. 108, din 28.01.1981.

Convenția 108 consolidează și reafirmă conținutul rezoluțiilor din 1973 și 1974 și a fost primul instrument internațional obligatoriu din punct de vedere juridic în domeniul protecției datelor. Ea diferă de Orientări prin faptul că le cere semnatărilor să ia măsurile necesare în legislația lor internă pentru a aplica principiile pe care le stabilește în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

În preambulul Convenției 108 se afirmă că scopul acesteia este de a realiza o mai mare unitate între membrii săi și de a extinde garanțiile pentru drepturile și libertățile fundamentale ale fiecăruia – în special, dreptul la respectarea vieții private, ținând seama de transferul transfrontalier tot mai mare de date cu caracter personal supuse prelucrării automate.

Convenția 108 a fost primul instrument internațional cu caracter obligatoriu care a stabilit standarde de protecție a datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice, încercând în același timp să echilibreze aceste garanții cu necesitatea de a menține libera circulație a datelor cu caracter personal în scopul comerțului internațional¹.

Convenția 108 este alcătuită din trei părți principale:

- dispoziții de drept substanțial sub forma unor principii de bază (capitolul II);
- norme speciale privind fluxurile transfrontaliere de date (capitolul III);
- mecanisme de asistență reciprocă (capitolul IV) și de consultare între părți (capitolul V).

În ianuarie 2011, la aproximativ 30 de ani de la deschiderea spre semnare a instrumentului original, Comitetul consultativ al Convenției 108 a pus bazele unui protocol de modernizare, în special pentru a aborda provocările care rezultă din utilizarea noilor tehnologii ale informației și comunicațiilor.

Șapte ani mai târziu, la 18 mai 2018, versiunea finală a unui „Protocol de modificare a Convenției pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal” a fost aprobată de Comitetul de Miniștri al Consiliului

¹ C. Kuner, L.A. Bygrave, C. Docksey, *The EU General Data Protection Regulation. A commentary*, Oxford, 2020, p. 1.

Europei și semnată la scurt timp după aceea, la 10 octombrie 2018, de 21 de state. Convenția, astfel cum a fost modificată, a fost denumită colocvial „Convenția 108+”.

Documentul care a stat inițial la baza dreptului UE privind protecția datelor cu caracter personal, Directiva 95/46/CE¹, a fost adoptat în 1995, aceasta având două obiective: protejarea dreptului fundamental la protecția datelor și garantarea liberei circulații a datelor cu caracter personal între statele membre. Aceasta a fost completată de Decizia-cadru 2008/977/JAI², un instrument general, la nivelul Uniunii, în scopul protecției datelor cu caracter personal în domeniul cooperării polițienești și judiciare în materie penală. Încă din 1976, Parlamentul European a solicitat Comisiei Europene să pregătească o propunere de directivă care să armonizeze legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

Preocupările crescânde privind diversitatea abordărilor naționale în materie de legislație privind protecția datelor în statele membre au condus la propunerea de directivă a Consiliului privind protecția persoanelor fizice în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal. Directivele reprezintă o formă de legislație obligatorie pentru statele membre, dar „lasă la latitudinea autorităților naționale alegerea formei și metodelor” de punere în aplicare.

Această propunere descria preocupările Comisiei Europene cu privire la abordarea fragmentată care se contura și conținea o directivă-cadru pentru protecția datelor. În această propunere, Comisia Europeană a comentat: „*Diversitatea abordărilor naționale și lipsa unui sistem de protecție la nivel comunitar reprezintă un obstacol în calea realizării pieței interne. În cazul în care drepturile fundamentale ale persoanelor vizate, în special dreptul*

¹ Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24.10.1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (J.Of. nr. 281 din 23.11.1995), p. 0031-0050.

² Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27.11.2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală (J.Of. nr. L 350 din 30.12.2008), p. 60-71.

la viață privată, nu sunt protejate la nivel comunitar, fluxul transfrontalier de date ar putea fi împiedicat”¹.

Comisia Europeană a folosit principiile cuprinse în Convenția 108 ca punct de referință în elaborarea directivei-cadru, deoarece principiile constituiau un set comun de standarde pentru țările care au ratificat Convenția 108. Directiva-cadru a completat aceste principii generale pentru a oferi un nivel ridicat de protecție echivalentă și, pentru a realiza acest lucru, propunerile au avut un domeniu de aplicare larg, extinzând protecția atât la datele cu caracter personal automatizate, cât și la cele neautomatizate și acoperind atât sectorul public, cât și cel privat.

Punctul culminant al activității întreprinse de Comisia Europeană a fost Directiva 95/46/CE² privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date („Directiva privind protecția datelor” sau „directiva”). După cum sugerează și denumirea, scopul directivei a fost acela de a reconcilia în continuare protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor fizice la viața privată cu libera circulație a datelor dintr-un stat membru în altul, menținând coerența cu art. 8 și 10 din CEDO.

Din nefericire, au existat diferențe semnificative în ceea ce privește modul în care statele membre au implementat și aplicat directiva, sau derogări, ceea ce a făcut dificil pentru întreprinderi să profite pe deplin de avantajele pieței interne. Primul raport al Comisiei Europene privind directiva, publicat în 2003, a confirmat această problemă.

În unele cazuri, diferențele au rezultat din implementarea incorectă a directivei, ceea ce a dus la necesitatea rectificării legislației statului membru respectiv. În cazul în care statul membru nu

¹ First Report on the implementation of the Data Protection Directive 95/46/EC ([https://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/com/2003/0265/COM_COM\(2003\)0265_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/com/2003/0265/COM_COM(2003)0265_EN.pdf)), accesat la 3.06.2022.

² Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24.10.1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (J.Of. nr. 281 din 23.11.1995), p. 0031-0050.

reușea să remedieze situația, Comisia Europeană avea competența de a iniția proceduri de infringement împotriva acestuia. În alte cazuri, diferențele au rezultat din punerea în aplicare a directivei de către un stat membru care, deși se afla în marja de manevră permisă, a dat totuși naștere la neconcordanțe.

Un exemplu de neconcordanțe care au apărut din cauza divergențelor din legislația națională se referă la cerința ca întreprinderile să notifice autoritățile de protecție a datelor (APD) cu privire la detaliile prelucrării lor. Legislațiile naționale ale statelor membre difereau considerabil în ceea ce privește cerințele raportate la acest aspect, ceea ce a dus la o birocrație și costuri substanțiale pentru întreprinderi, în special pentru cele care transferă, de asemenea, informații cu caracter personal în țări din afara UE.

Evoluțiile tehnologice rapide au generat de asemenea noi provocări în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Amploarea schimbului și a colectării de date a crescut spectaculos. Tehnologia permite atât societăților private, cât și autorităților publice să utilizeze date cu caracter personal la un nivel fără precedent în cadrul activităților desfășurate. Din ce în ce mai multe persoane fizice la nivel mondial fac publice informații cu caracter personal. Tehnologia a transformat atât economia, cât și viața socială. Astfel, se impunea un nou instrument la nivelul Uniunii Europene, respectiv Regulamentul RGPD¹, la care vom face referire ulterior.

La 13 decembrie 2007, Tratatul de la Lisabona („Tratatul de la Lisabona”) a fost semnat de statele membre ale UE; acesta a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009. Principalul său obiectiv era de a consolida și de a îmbunătăți structurile de bază ale UE pentru a-i permite să funcționeze mai eficient. Tratatul de la Lisabona modifică cele două tratate fundamentale ale UE: Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul de instituire a Comunității

¹ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27.04.2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE Regulamentul general privind protecția datelor (J.Of. nr. 119 din 4.05.2016), p. 1-88.

Europene (redenumit „Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene” sau „TFUE”)¹.

TFUE reia art. 8 din Cartă și stabilește principiul conform căruia orice persoană are dreptul la protecția datelor cu caracter personal care o privesc. Mai mult, prin art. 16 alin. (2) din TFUE, Tratatul de la Lisabona a introdus un temei juridic specific pentru adoptarea de norme în materie de protecție a datelor cu caracter personal, precum cele incluse în Carta Drepturilor Fundamentale. Astfel, alin. (2) al art. mai sus menționat prevede că:

„Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, stabilesc normele privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii, precum și de către statele membre în cazul în care acestea desfășoară activități care intră în domeniul de aplicare a dreptului Uniunii, precum și normele privind libera circulație a acestor date. Respectarea acestor norme este supusă controlului unor autorități independente”.

Această dispoziție vine să garanteze că toate instituțiile UE trebuie să protejeze persoanele fizice atunci când prelucrează date cu caracter personal. Există așadar un *Supraveghetor european pentru protecția datelor* (la care vom face referire ulterior), al cărui rol este de a asigura respectarea legislației privind protecția datelor în cadrul instituțiilor UE, dar referirea la „autorități” (ADP) implică faptul că autoritățile naționale de protecție a datelor pot avea, de asemenea, jurisdicție în astfel de chestiuni.

Carta include principiile generale consacrate deja de CEDO pe cale jurisprudențială, dar se referă în mod specific, expres la protecția datelor cu caracter personal. În decembrie 2009, odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Carta a primit efecte juridice obligatorii².

¹ Versiune consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, 2012/C 326/01 (J.Of. C 326, 26/10/2012), p. 0001-0390.

² J.F. Renucci, *Droit et protection des données a caractere personnel*, LGDJ, Paris, 2022, p. 29.

Art. 7 și 10 din Cartă reflectă dispozițiile CEDO la art. 8 și, respectiv, 10, iar art. 8 se referă în mod specific la protecția datelor, după cum urmează:

„1. Orice persoană are dreptul la protecția datelor cu caracter personal care o privesc;

2. Aceste date trebuie să fie prelucrate în mod echitabil, în scopuri determinate și pe baza consimțământului persoanei în cauză sau a unui alt temei legitim prevăzut de lege.

Orice persoană are dreptul de a avea acces la datele care au fost colectate în ceea ce o privește și dreptul de a obține rectificarea acestora.

3. Respectarea acestor norme face obiectul unui control din partea unei autorități independente”.

Revenind la temeiul juridic specific la care făceam anterior referire pentru adoptarea de norme în materie de protecție a datelor cu caracter personal, precum cele incluse în Carta Drepturilor Fundamentale, în decembrie 2009, odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, aceasta a dobândit efect juridic obligatoriu.

Art. 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene¹ consacră așadar protecția datelor cu caracter personal ca drept fundamental.

Prin urmare, art. 8 consacră anumite valori fundamentale pentru protecția datelor cu caracter personal: prelucrarea trebuie să fie echitabilă, să fie efectuată în scopuri determinate, să existe un temei legitim pentru prelucrare, persoanele fizice trebuie să aibă dreptul de acces și de rectificare a datelor cu caracter personal și trebuie să existe o autoritate de supraveghere care să supravegheze respectarea legii. Orice limitare a acestor drepturi trebuie să fie în conformitate cu art. 52 din Cartă, care reflectă limitările bazate pe necesitate și proporționalitate prevăzute în CEDO.

În comunicarea sa privind „O abordare globală a protecției datelor cu caracter personal în Uniunea Europeană”², Comisia

¹ Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, 2010/C 83/02 (J.Of. C 83 din 30.3.2010), p. 389-403.

² COM, 609 final, 2010.

Europeană a concluzionat că UE are nevoie de o politică mai cuprinzătoare și mai coerentă privind dreptul fundamental la protecția datelor cu caracter personal.

Având în vedere cele menționate mai sus, una dintre provocările acestei lucrări este de a încerca găsirea unui echilibru între domeniul de aplicare al dreptului Uniunii Europene și acela de aplicare a Convenției Europene a Drepturilor Omului. Domeniul de aplicare specificat cuprinde, în principal, domeniul de aplicare teritorial, precum și cel material. Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) stabilește un nivel minimal cu privire la respectarea drepturilor consacrate în ea la nivelul statelor părți la Convenție. Sistemul normativ al Uniunii Europene este mai complex, având abordări diferite prin prisma modului în care sunt emise normele aplicabile în statele membre. Având în vedere că cele două organizații prin normele și jurisprudența din acest domeniu reglementează ambele cu privire la datele cu caracter personal și că cele două curți au competențe în a aprecia încălcările drepturilor fundamentale, abordarea lucrării va fi una în care să se țină seama de orientările acestora¹. Evident, cantitatea de norme ale Uniunii Europene depășește cu mult ceea ce există la nivelul Consiliului Europei, cu toată jurisprudența evolutivă a Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO). Prin urmare, abordarea lucrării va fi, în mare parte, de a analiza problemele și principiile rezultate în urma codificării normelor Uniunii Europene cu trimitere, acolo unde este cazul, la jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Lucrarea nu își propune să facă o analiză exhaustivă a tuturor situațiilor întâlnite în practică, ci mai degrabă o sintetizare a problematicii rezultate în urma parcurgerii lor. Evident, problemele vor fi exemplificate prin raportare la anumite situații apărute, studii de caz, precum și cu probleme imaginate pentru a susține o soluție propusă, totodată ținând cont de evoluția noilor tehnologii și impactul acestora asupra prelucrării datelor.

¹ *J.F. Renucci*, Droit et protection des données a caractere personnel, LGDJ, 2022, p. 29.

Aplicarea normelor europene nu înseamnă numai referiri abstracte la ele, ci presupune incursiuni în dreptul național. Unele incursiuni sunt anterioare apariției normelor europene, altele sunt ulterioare pentru a vedea în concret modul de aplicare, armonizarea europeană și uneori chiar și consensul statelor cu privire la o problemă, atunci când aceasta nu este cuprinsă în norme.

§1. Noțiuni terminologice

Anumiți termeni, esențiali înțelegerii domeniului prelucrării datelor cu caracter personal, sunt utilizați în mod repetat atât în legislație, cât și pe parcursul acestei lucrări. Totuși, oarecum în mod controversat, definițiile unor termeni-cheie din legislațiile naționale nu corespund în mod exact termenilor omologi din Regulamentul RGPD sau noțiunilor folosite în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Dreptul la protecția datelor cu caracter personal derivă din dreptul la respectarea vieții private. Conceptul de intimitate este strâns legat de ființe umane. Indivizii sunt principalii beneficiari ai protecției datelor. În plus, în opinia Grupului de lucru Articolul 29¹ (WP 29 și în prezent EDPB²), doar o persoană vie este protejată de legislația europeană privind protecția datelor. Jurisprudența CtEDO privind art. 8 arată astfel că poate fi dificil să se separe complet problemele vieții private și ale vieții profesionale³.

Spre exemplu, în cazul în *Amann c. Elveția*⁴, autoritățile au interceptat un apel telefonic profesional al solicitantului. Deși interceptarea convorbirii în cauză s-a făcut pe un număr de telefon profesional, CtEDO a considerat că acest apel a atras violarea vieții private a reclamantului. Ea a subliniat astfel că termenul „viață

¹ Art. 29, Grupul de lucru, WP 136 (Grupul de lucru, Art. 29, este constituit și funcționează în baza art. 29 din Directiva 95/46/CE și emite avize și recomandări cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal), 20.06.2007.

² European Data Protection Board (EDPB), (https://edpb.europa.eu/edpb_en), accesat la 3.06.2023.

³ CEDO, *Niemitz c. Germania*, nr. 13710/88, 16.12.1992, § 29.

⁴ CEDO, *Amann c. Elveției*, nr. 27798/95, 16.02.2000, § 65.